

НАЦІОНАЛЬНА НАУКОВА МЕДИЧНА БІБЛОТЕКА УКРАЇНИ
БІБЛОТЕКА ДВНЗ «ІВАНО-ФРАНКІВСЬКИЙ НАЦІОНАЛЬНИЙ
МЕДИЧНИЙ УНІВЕРСИТЕТ»

ІВАНО-ФРАНКІВСЬКА ОБЛАСНА НАУКОВА МЕДИЧНА
БІБЛОТЕКА

СЕКЦІЯ ПРАЦІВНИКІВ МЕДИЧНИХ БІБЛОТЕК УКРАЇНСЬКОЇ
БІБЛОТЕЧНОЇ АСОЦІАЦІЇ

«Медичні бібліотеки як осередки збереження та популяризації
історико-культурної національної пам'яті»

МАТЕРІАЛИ

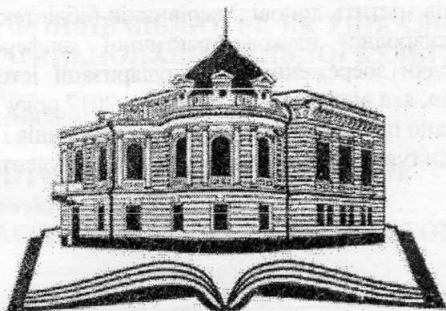
XVI Міжнародної науково-практичної конференції
18-19 травня 2017 року

Київ – Івано-Франківськ – 2017

**НАЦІОНАЛЬНА НАУКОВА МЕДИЧНА БІБЛОТЕКА УКРАЇНИ
БІБЛОТЕКА ДВНЗ «ІВАНО-ФРАНКІВСЬКИЙ НАЦІОНАЛЬНИЙ
МЕДИЧНИЙ УНІВЕРСИТЕТ»**

**ІВАНО-ФРАНКІВСЬКА ОБЛАСНА НАУКОВА МЕДИЧНА
БІБЛОТЕКА**

**СЕКЦІЯ ПРАЦІВНИКІВ МЕДИЧНИХ БІБЛОТЕК УКРАЇНСЬКОЇ
БІБЛОТЕЧНОЇ АСОЦІАЦІЇ**

**«Медичні бібліотеки як осередки збереження та популяризації
історико-культурної національної пам'яті»**

МАТЕРІАЛИ

XVI Міжнародної науково-практичної конференції

18-19 травня 2017 року

Київ – Івано-Франківськ – 2017

ББК Ч734(4Укр)717.2

УДК [026:61+61.338.24.021.8](477)(063)

«Медичні бібліотеки як осередки збереження та популяризації історико-культурної національної пам'яті» : матеріали XVI Міжнародної науково-практичної конференції (18-19 травня 2017 року, м. Івано-Франківськ) / Національна наукова медична бібліотека України, Бібліотека ДВНЗ «Івано-Франківський національний медичний університет», Івано-Франківська обласна наукова медична бібліотека». – Івано-Франківськ, 2016. – 149 с.

Збірник матеріалів містить доповіді керівників бібліотек та бібліотечних фахівців XVI Міжнародної науково-практичної конференції «Медичні бібліотеки як осередки збереження та популяризації історико-культурної національної пам'яті», яка відбулася 18-19 травня 2017 року.

Видання адресовано працівникам бібліотек різних типів і форм власності, керівникам галузі культури, викладачам, аспірантам, студентам Університету культури і мистецтв.

Редакційна колегія:

Р. І. Павленко (відповідальний редактор)

Т. А. Остапенко

О. М. Кірішева

С. М. Науменко

Н. М. Бортнік

Комп'ютерний набір:

С. М. Науменко

О. М. Кірішева

@ Національна наукова медична бібліотека України, 2017

© ДВНЗ «ІФНМУ»

підготовці зазначеної монографії були проаналізовані і акумульовані усі наявні інформаційні ресурси наукової бібліотеки з питань розвитку ортопедо-травматологічної галузі України за столітній період у контексті Всеукраїнських з'їздів. Представлена цілісна система напрямку, до складу якого входять три НДІ, 20 кафедр, мережа закладів в областях. Таким чином, до XVII з'їзду ортопедів-травматологів України (м. Київ, 2016) і 80-річчя директора інституту, академіка Гайка Г. В. здійснено суттєвий вклад у пропаганду нашої служби.

Отже, бібліотекарі ДУ «ІТО НАМНУ» послідовно і поглиблено аналітико-синтетично опрацьовували документи, формували інтегровані ресурси з доступними пошуковими можливостями, орієнтували користувачів у багатоплановому фонді, спрямовуючи зусилля на дослідження і збереження наукової спадщини ортопедів-травматологів України для майбутнього.

ПАМ'ЯТЬ УНІВЕРСИТЕТУ

Юрчишина Ольга Анатоліївна

Головний бібліотекар наукової бібліотеки Вінницького національного медичного університету імені М. І. Пирогова

Витоки Вінницького національного медичного університету імені М. І. Пирогова сягають 1921 р. Майже за 100-річну історію ВНЗ виплекав когорту відомих вчених, винахідників, талановитих лікарів. З метою збереження пам'яті про них наукова бібліотека ВНЗ проводить ґрунтовні краєзнавчі дослідження, основними принципами яких є повнота, достовірність та науковість. Матеріали звіряються з першоджерелами. Значна увага приділяється пошуковій діяльності. Тісні зв'язки підтримуються з обласним, міським та університетським архівами, краєзнавчим музеєм та музеєм Вінницької обласної клінічної лікарні ім. М. І. Пирогова, обласною універсальною науковою бібліотекою ім. К. А. Тімірязєва та іншими установами й організаціями, які займаються краєзнавчою роботою, а також з краєзнавцями не лише України, а й зарубіжжя.

На звернення бібліотеки про допомогу в проведенні пошукової роботи відгукнулися викладачі й співробітники університету, лікарі-випускники, студенти, родичі науковців закладу, краєзнавці, які поділилися спогадами, надали фотоматеріали, випускні альбоми Вінницького медичного інституту 1940 і 1941 рр., публікації на сторінках періодичних видань, ін.

У 2017 р. бібліотекою започатковано краєзнавчий проект «Пам'ять університету», який включає напрямки: «Вінницький медичний інститут у Другій світовій війні» (вже зібрано понад 400 біографій, 150 фотоматеріалів), «ВНМУ ім. М. І. Пирогова: від фармацевтичних курсів до національного університету» (до 100-річчя університету), «Зламани, але нескорені»

(викладачі, випускники та студенти ВНМУ – жертви політичних репресій тоталітарного режиму), «У бронзі, мармурі й граніті» (фотоматеріали та відомості про пам'ятники, меморіальні дошки видатним медикам Вінниччини та науковцям, видатним випускникам ВНМУ ім. М. І. Пирогова), «Професори ВНМУ: 1921-2017 рр. (віхи життя та діяльності), «Праці науковців ВНМУ», «Літопис випускників» (славетні лікарі-випускники університету), «Герої Майдану і АТО» (викладачі та випускники університету), «3 корти великих» (видатні медики Вінниччини).

Особлива увага приділяється розвитку красназвочої бібліографії. В 2011 р. бібліотекою запроваджено щорічне видання календаря «Вінниччина медична: знаменні й пам'ятні дати». За останні роки бібліотека підготувала й видала біобібліографічні покажчики «Кафедра факультетської хірургії: історія та сьогодення» (2013), «Ректори ВНМУ ім. М. І. Пирогова: погляд кризь час (1930-2016)» (2016), біобібліографічний нарис «Степан Руданський – лікар-гуманіст» (2014), «Лікар М. В. Оводов, міський голова Вінниці» (2014) та «Лікар Йосип Ролле – краснавець, історик, письменник» (2015) розширили знання студентів і викладачів у галузі медичного красназвства. Проведення реорганізації медичної галузі в Україні та на Вінниччині відобразилося в рекомендаційному покажчику «Реформування системи охорони здоров'я на Вінниччині: проблеми та перспективи», які були використані під час науково-практичних конференцій, проведених кафедрами університету.

Щорічно серія «Вчені нашого університету» збагачується новими виданнями біобібліографічних покажчиків: «Мороз Василь Максимович» (до 75-річчя від дня народження ректора університету, академіка НАМН України, професора), «Мазорчук Борис Федорович» (до 80-річчя від дня народження доктора медичних наук, професора кафедри акушерства і гінекології № 1), «Болух Борис Афанасійович» (до 75-річчя професора, завідувача кафедри онкології, променевої діагностики і терапії) та ін.

У співпраці з Національною науковою медичною бібліотекою України в 2014 р. побачила світ книга «І я знов живий світ оглядую...» (до 180-річчя від дня народження лікаря і поета Степана Руданського), яка стала дипломантом Всеукраїнської літературно-мистецької премії ім. С. Руданського 2015 р.; біобібліографічний нарис «Лікар Олексій Боржковський – нащадок славетного роду» (до 80-річчя від дня народження випускника ВНМУ); біобібліографічний покажчик «М. І. Пирогов», (до 200-річного ювілею видатного хірурга) та завершено підготовку біобібліографічного покажчика про видатного вченого та хірурга М. І. Пирогова у друкованому форматі.

Разом із вінницьким видавництвом «ПРАДА-АРТ» у 2013 р. бібліотека підготувала матеріали до 5-го випуску регіонального альманаху «Подільські джерела», що вийшов за назвою «Під знаком Червоного Хреста». Серед членів редакційної колегії – директор Н. М. Кравчук та головний бібліо-

текар О. А. Юрчишина. Видання вміщує праці співробітників університету і бібліотеки.

Також книгозбірня готує та надсилає біобібліографічні статті про вчених університету до Інституту енциклопедичних досліджень Національної Академії Наук України для видання «Енциклопедія Сучасної України», щорічно подаються матеріали до Вінницької обласної універсальної наукової бібліотеки ім. К. А. Тімірязєва для «Календаря знаменних і пам'ятних дат Вінниччини» і до Національної наукової медичної бібліотеки України для видання «Імена в медицині у відгомоні часу».

Традиційно раз на два роки на базі Вінницької обласної універсальної наукової бібліотеки ім. К. А. Тімірязєва проходять Міжнародні науково-практичні конференції з питань краєзнавства, в яких працівники наукової бібліотеки ВНМУ ім. М. І. Пирогова щоразу беруть участь, виступають з доповідями, в основу яких покладені результати дослідницької роботи бібліотеки з історії університету та медицини Поділля.

На сайті бібліотеки представлені повні тексти всіх біобібліографічних видань та електронні виставки краєзнавчого спрямування.

У 2013 році створено частково повнотекстову електронну базу даних «Історико-медичне краєзнавство», яка включає аналітичні записи з періодичних видань, збірників, багатотомних видань тощо, незалежно від їхнього місцезнаходження.

Статті та замітки з історико-медичного краєзнавства, підготовлені працівниками бібліотеки, публікуються у збірниках матеріалів наукових конференцій, часописах, альманахах, фахових виданнях, всеукраїнських та місцевих газетах та розміщені в університетському інституційному репозитарії.

Краєзнавчі напрацювання бібліотеки використовують у своїй діяльності кафедри, факультети ВНМУ, інші навчальні заклади, науковці, студенти, письменники, музеї, краєзнавці, дослідники історії краю.

СВІТОВІ БАЗИ ВІДКРИТОГО ДОСТУПУ МЕДИЧНИХ ТА ПРИРОДНИЧОНАУКОВИХ ЖУРНАЛІВ

Полякова Олена Володимирівна

Головний бібліотекар Національної бібліотеки України імені
В. І. Вернадського

Значна кількість джерел наукової інформації, у т. ч. медичної і природничонаукової, як відкритого доступу, так і частково відкритого та ліцензованого сконцентрована в інтернет-середовищі. Аналіз зарубіжних авторитетних наукових ресурсів свідчить про те, що потреби медичних бібліотек України можна забезпечити необхідною інформацією навіть володіючи